

Udskriftsdato: 19. december 2025

2007/2 LSF 151 (Gældende)

**Forslag til Lov om ændring af lov om social pension og lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension m.v.
(Øget bundfradrag for folkepensionister, reduceret beskæftigelseskrav ved opsat pension og sikkerhed for ret til førtidspension)**

Ministerium: Velfærdsministeriet

Journalnummer: Velfærdsmin., j.nr. 2007-6869

Forslag

til

Lov om ændring af lov om social pension og lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension m.v.

(Øget bundfradrag for folkepensionister, reduceret beskæftigelseskrav ved opsat pension og sikkerhed for ret til førtidspension)

§ 1

I lov om social pension, jf. lovbekendtgørelse nr. 484 af 29. maj 2007, som ændret ved § 1 i lov nr. 1586 af 20. december 2006, foretages følgende ændringer:

1. I § 15 a, stk. 1, ændres »det fyldte 65. år.« til: »det fyldte 65. år, jf. dog stk. 2.«

2. I § 15 a indsættes efter stk. 1 som nyt stykke:

»Stk. 2. Kommunalbestyrelsen kan træffe afgørelse om, at pensionen ikke kan opsættes, hvis det skønnes usandsynligt, at beskæftigelseskravet for optjening af en venteprocent, jf. stk. 3, vil blive opfyldt, jf. § 15 d, stk. 1 og 3.«

Stk. 2 bliver herefter stk. 3.

3. I § 15 d, stk. 1, 1. pkt., ændres »1.500 timer« til: »1.000 timer«.

4. I § 29, stk. 1, indsættes som nr. 4:

»4) Ved opgørelsen af indtægtsgrundlaget efter nr. 1-3 fradrages en folkepensionists indtægt ved personligt arbejde, opgjort efter § 27, stk. 1-3, på op til i alt 30.000 kr. i et kalenderår. Det maksimale fradrag reduceres forholdsmæssigt, hvis pensionisten kun modtager folkepension i en del af året.«

5. I § 32 a, stk. 1, indsættes som nr. 4:

»4) Ved opgørelsen af indtægtsgrundlaget efter nr. 1-3 fradrages en eventuel ægtefælles eller samlevers indtægt ved personligt arbejde, opgjort efter § 27, stk. 1-3, på op til i alt 30.000 kr. i et kalenderår, hvis denne modtager folkepension. Det maksimale fradrag reduceres forholdsmæssigt, hvis ægtefællen eller samleveren kun modtager folkepension i en del af året.«

6. I § 49, stk. 1, nr. 13, ændres »stk. 3,« til: »stk. 2,«.

§ 2

I lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 485 af 29. maj 2007, som ændret ved § 14 i lov nr. 1587 af 20. december 2006, foretages følgende ændringer:

1. § 14, stk. 5 og 7, ophæves.

Stk. 6 bliver herefter stk. 5.

2. I § 26, stk. 1, indsættes efter 2. pkt.: »Ved opgørelsen efter § 25, stk. 1, foretages der fradrag efter § 29, stk. 1, nr. 4, i lov om social pension i en ægtefælles eller samlevers indtægt, hvis denne modtager folkepension.«

3. § 44 ophæves, og i stedet indsættes:

»§ 44. Pension tilkendt efter § 14, stk. 1-3, og invaliditetsydelse tilkendt efter § 21, stk. 1, 1. pkt., kan ikke frakendes, og der kan ikke ske overflytning til en lavere pensionsform, jf. dog stk. 4.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen skal tilkende højere pension, hvis der er sket en væsentlig forringelse af erhvervsevnen, jf. § 15.

Stk. 3. Bistands- og plejetillæg tilkendt efter § 16 og invaliditetsydelse tilkendt efter § 21, stk. 1, 2. pkt., skal frakendes, hvis betingelserne for at modtage ydelserne ikke længere er opfyldt.

Stk. 4. Kommunalbestyrelsen kan frakende ydelser eller overflytte ydelsesmodtageren til en lavere pension, jf. stk. 1, efter anmodning fra modtageren, medmindre det vurderes at være til skade for pågældende.

§ 44 a. Kommunalbestyrelsen skal træffe afgørelse om, at retten til pension tilkendt efter § 14, stk. 1-3, gøres hvilende for pensionister under 60 år, hvis indtægten ved personligt arbejde forventes vedvarende at overstige det dobbelte af grundbeløbet, jf. dog § 15, stk. 3, og for pensionister, som anmoder herom.

Stk. 2. Afgørelser efter stk. 1 har virkning, indtil pensionsudbetalingen genoptages, jf. stk. 4, eller indtil personen når folkepensionsalderen.

Stk. 3. Pensionen udbetales indtil udgangen af den måned, hvori kommunalbestyrelsen har truffet afgørelse om at gøre retten til pensionen hvilende.

Stk. 4. Pensionsudbetalingen genoptages efter anmodning fra borgeren, jf. dog stk. 1, og tidligst med virkning fra den 1. i måneden efter anmodningen.«

4. I § 49, stk. 2, ændres »og 44 og § 54, stk. 3 og 4,« til: », 44, 44 a og § 54, stk. 3,«.

5. § 54, stk. 3, ophæves.

Stk. 4 bliver herefter stk. 3.

§ 3

Loven træder i kraft den 1. juli 2008.

§ 4

Adgangen til at fradrage indtægter ved personligt arbejde efter § 29, stk. 1, nr. 4, i lov om social pension, som affattet ved denne lovs § 1, nr. 4, § 32 a, stk. 1, nr. 4, som affattet ved denne lovs § 1, nr. 5, og § 26, stk. 1, 3. pkt., som affattet ved denne lovs § 2, nr. 2, gælder i 2008 alene indtægter ved personligt arbejde i perioden fra 1. juli 2008 og op til et beløb på i alt 15.000 kr.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Lovforslagets formål og indhold

Lovforslaget er et led i udmøntningen af den del af aftalen af 28. februar 2008 mellem regeringen (Venstre og Det Konservative Folkeparti), Dansk Folkeparti, Det Radikale Venstre og Ny Alliance om en jobplan, der handler om at give sikkerhed for ret til førtidspension og bedre muligheder for at folkepensionister kan arbejde.

Det igangværende økonomiske opsving har medført historisk høj beskæftigelse og den laveste målte ledighed siden 1974. Opsvinget indebærer aktuelt et pres på arbejdsmarkedet, og mange brancher melder om mangel på arbejdskraft. Der er derfor brug for alle kræfter på arbejdsmarkedet, også for de seniorer, der har passeret folkepensionsalderen, men fortsat har lyst til at gøre en aktiv indsats.

Regeringen og forligspartierne ønsker at skabe mere gunstige vilkår for, at seniorer fortsætter med at arbejde. Dette gælder både for seniorer, der er gået på folkepension, men gerne vil supplere pensionsindkomsten med arbejdsindkomst i et beskedent omfang, og for seniorer, der ønsker at udsætte folkepensionen for at fortsætte med at arbejde i et lidt større eller moderat omfang nogle år efter folkepensionsalderen.

De eksisterende regler om opsat pension er indrettet med henblik på at fremme incitamentet til at blive på arbejdsmarkedet for seniorer, der ønsker at arbejde i et næsten uændret omfang efter at have passeret folkepensionsalderen. Reglerne om indtægtsregulering og opsat pension er imidlertid ikke i tilstrækkelig grad målrettet til at fremme den enkeltes incitamenter til at fortsætte med at arbejde i et mere beskedent eller moderat omfang. Der er derfor behov for en lempelse af reglerne om indtægtsregulering af folkepensionen og lempeligere vilkår for opsat pension.

Regeringen og forligspartierne ønsker også at fremme incitamentet til, at førtidspensionister, som har fået tilkendt pension efter de regler, der var gældende frem til 1. januar 2003 (gammel ordning), i større omfang end i dag prøver kræfter med arbejdsmarkedet, hvis de selv ønsker det.

En større eller mindre tilknytning til arbejdsmarkedet kan være en naturlig del i den enkelte førtidspensionists personlige udvikling og vil være til gavn for arbejdsmarkedet. Førtidspensionister på gammel ordning har i dag mulighed for at udnytte resterhvervsevnen på arbejdsmarkedet i et vist omfang uden at få frakendt pensionen. Der må dog antages at være førtidspensionister på gammel ordning, der godt kan arbejde i større omfang, men som alligevel enten helt undlader at arbejde eller alene arbejder i begrænset omfang af frygt for senere at miste retten til pensionen.

Førtidspensionister har ret til at modtage arbejdsløshedsdagpenge i sammenlagt 12 måneder inden for 18 måneder. Selv om der sker indtægtsregulering af førtidspensionen, vil der kunne være tale om dobbeltforsørgelse i form af udbetaling af to indkomsterstättende ydelser samtidig. Der er derfor enighed om at følge udviklingen i udbetaling af arbejdsløshedsdagpenge til førtidspensionister som grundlag for at vurdere, om der er behov for at justere reglerne om ret til arbejdsløshedsdagpenge for førtidspensionister. Der foretages en status pr. 1. januar 2010.

Det foreslås derfor,

- 1) at der indføres et årligt bundfradrag på 30.000 kr. for indtægt ved personligt arbejde for folkepensionister ved beregning af pensionstillæg og personlig tillægsprocent,
- 2) at beskæftigelseskravet ved opsat pension nedsættes fra 1.500 timer årligt til 1.000 timer årligt,
- 3) at personer, der er tilkendt førtidspension, får fuld sikkerhed for, at de ikke kan miste retten til pension på grund af deres arbejdsindsats. Forslaget omfatter ikke førtidspensionister, der er tilkendt

førtidspension efter lov om social pension, der trådte i kraft den 1. januar 2003. Reglerne om frakendelse afskaffes for alle, der er tilkendt førtidspension efter gammel ordning. Sikkerheden omfatter også de modtagere af invaliditetsydelse, der ville have haft ret til mellemste eller højeste førtidspension, hvis de ikke allerede havde en vedvarende høj indtægt. Det præciseres, at kommunen skal vurdere, om der er grundlag for at træffe afgørelse om, at pensionen gøres hvilende, hvis arbejdsindtægten vedvarende forventes at overstige det dobbelte af førtidspensionens grundbeløb (122.306 kr. i 2008). Ved afgørelsen af, om retten til pension skal gøres hvilende, foretages en konkret vurdering af, om den opnåede indtægt er uforenelig med den tilkendte førtidspension. Afgørelsen om at gøre retten til pension hvilende gælder i forhold alle typer pension efter lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension m.v.

1.1. Bundfradrag på 30.000 kr. for arbejdsindkomst hos folkepensionister

For folkepensionister foreslås indført et bundfradrag for indtægt ved personligt arbejde ved opgørelsen af indtægtsgrundlaget for henholdsvis pensionstillægget og den personlige tillægsprocent (som styrer aftrapningen af den supplerende pensionsydelse, helbredstillæg og varmetillæg).

Varmetillæg, helbredstillæg, supplerende pensionsydelse og pensionstillægget er de mest målrettede dele af folkepensionen. Ved beregningen af disse indgår alle skattepligtige indkomster udover social pension, dvs. også eventuelle supplerende private pensionsindtægter, renteindtægter m.v. For de pensionister, som har store udgifter til varme, medicin, tandlæge m.v. samtidig med, at de har begrænsede indtægter ved siden af pensionen, kan indførelsen af bundfradraget have stor betydning.

Hvis pensionisten alene har udbetaling af fx ATP ved siden af folkepensionen, vil en yderligere arbejdsindkomst kunne føre til, at pensionisten får en mindre supplerende pensionsydelse samtidig med at tillæg til betaling af de nævnte udgifter reduceres. Jo højere udgifter pensionisten har, jo større vil de økonomiske konsekvenser være, hvis tillæggene reduceres. For sådanne pensionister med meget beskedne supplerende indtægter vil indførelsen af bundfradraget betyde, at de kan have en arbejdsindkomst på op til 30.000 kr. årligt uden konsekvenser for tillæggene.

Der foreslås ikke et bundfradrag ved beregningen af folkepensionens grundbeløb, hvor der allerede er et betydeligt fradragsbeløb på 259.700 kr. (i 2008), som alene omfatter indtægt ved personligt arbejde. Dermed sikres en større målretning af forslaget mod personer med forholdsvis mindre arbejdsindtægter.

Bundfradraget foreslås anvendt på den måde, at det fradrages i personlige arbejdsindtægter ved opgørelsen af indtægtsgrundlaget for pensionsberegningen. I løbet af et kalenderår kan der maksimalt fradrages 30.000 kr. i den del af indtægtsgrundlaget, der består i indtægt ved personligt arbejde. Det er en administrativ fordel ved bundfradraget, at kommunerne undgår at skulle foretage en række omregninger af pensionen for personer med en midlertidig arbejdsindkomst, hvor arbejdsindkomsten ikke overstiger 30.000 kr. i løbet af et kalenderår.

For en enlig folkepensionist begynder aftrapningen af den personlige tillægsprocent (og dermed af den supplerende pensionsydelse, helbredstillæg og varmetillæg) efter gældende regler ved en indtægt på over 16.600 kr. (for gifte/samlevende: 32.700 kr.). Pensionstillægget aftrappes efter gældende regler for indtægter over 57.300 kr. for enlige (for gifte/samlevende: 115.000 kr.).

I tabellen nedenfor er vist de økonomiske konsekvenser af bundfradraget for en enlig folkepensionist uden andre indtægter end ATP. Eksemplet viser konsekvenserne af en indkomstfremgang svarende til, at den personlige indkomst stiger med 30.000 kr. på grund af arbejdsindkomst.

Tabel 1. Enlig folkepensionist (2008-pris- og lønniveau)

<i>Husstandens indkomst vedrørende:</i>	(A)Gældende regler uden arbejdsindkomst Kr.	(B)Gældende regler med arbejdsindkomst Kr.	(C)Med bundfradrag i arbejdsindkomst på 30.000 kr.
Arbejdsindkomst	0	30.000	30.000
Grundbeløb	61.152	61.152	61.152
Pensionstillæg	61.560	61.560	61.560
ATP	20.000	20.000	20.000
Tillægsprocent	92	18	92
Den supplerende pensionsydelse	7.176	1.404	7.176
Varmetillæg	2.760	540	2.760
Helbredstillæg	3.519	689	3.519
Boligydelse	20.304	17.004	17.004
I alt (skattefrie ydelser bruttoficeret)	198.055	204.904	222.645

Anm.: Der forudsættes årlige medicinudgifter m.v. på 4.500 kr., en varmeudgift på 8.000 kr. og en boligydelsesberettiget husleje på 36.000 kr.

En enlig folkepensionist i lejebolig modtager i ovenstående eksempel ydelser, der svarer til en bruttoindkomst før skat på 198.055 kr. i udgangspunktet, hvor der antages ikke at være arbejdsindkomster (kolonne A). Tjenes fx 30.000 kr. på arbejdsmarkedet, stiger den samlede bruttoindkomst med 6.849 kr. til 204.904 kr. under gældende regelsæt (kolonne B), idet de indtægtsafhængige ydelser i eksemplet aftrappes relativt meget.

Med indførelse af et bundfradrag på 30.000 kr. i indtægtsgrundlaget (kolonne C) aftrappes pensionsydelseerne ikke i eksemplet, og bruttoindkomsten stiger derfor med de fulde 30.000 kr. korrigeret for ændring i boligydelse på 3.300 kr. (skattefri) eller 5.410 kr. (bruttoficeret).

Forslaget betyder således, at folkepensionister med relativt begrænsede supplerende arbejdsindkomster ikke vil opleve, at indkomsten går ud over den supplerende pensionsydelse, medicintilskud, varmetillæg og pensionstillæg, som efter gældende regler.

Bundfradraget vil ved ikrafttrædelse 1. juli 2008 få virkning for fastsættelsen af pensionen for juli 2008 og frem. En forhøjelse af pensionen pr. 1. juli 2008 som følge af bundfradraget vil af administrative grunde først kunne komme til udbetaling sammen med den pensionsudbetaling, der finder sted i slutningen af august 2008. Tilsvarende gælder for personer, der starter med erhverv i perioden 1. juli til 1. august.

1.2. Nedsættelse af beskæftigelseskravet ved opsat pension til 1.000 timer årligt

Personer, der opfylder betingelserne for ret til folkepension, kan opsætte udbetalingen af folkepension mod senere at få forhøjet den løbende folkepension med et tillæg. Tillægget beregnes som en procent – venteprocenten - af den udbetalte pension.

For at optjene ret til et tillæg til folkepensionen skal beskæftigelsen være på mindst 1.500 timer årligt. Formålet med beskæftigelseskravet er at sikre, at borgere, der benytter ordningen, rent faktisk bidrager aktivt på arbejdsmarkedet i væsentligt omfang.

Det gældende krav om et meget højt beskæftigelsesomfang understøtter ikke i tilstrækkelig grad en senere og mere fleksibel tilbagetrækning for personer, der ikke ønsker at fortsætte med arbejde i et næsten uændret omfang.

For at gøre ordningen om opsat pension mere tilgængelig også for personer, der gerne vil udsætte overgangen til folkepension, men ikke ønsker eller har mulighed for at opfylde det nuværende krav til beskæftigelse, foreslås beskæftigelseskravet nedsat til 1.000 timers årlig beskæftigelse.

Det reducerede beskæftigelseskrav betyder, at personer, der fx arbejder lidt mindre end 1.000 timer årligt, vil have tilskyndelse til at øge arbejdstiden for at undgå indtægtsregulering af pensionen og opnå ret til opsat pension, mens personer, der arbejder over 1.500 timer kan nedsætte arbejdstiden og stadig bevare retten til opsat pension.

Opsat pension er som udgangspunkt målrettet personer, der kan og ønsker at arbejde relativt meget. Jo mindre man arbejder, jo mindre vil incitamentet være til at vælge opsat pension frem for at modtage indtægtsreguleret folkepension. Det skyldes, at nedsættelsen af pensionen på grund af indtægtsregulering er mindre ved lavere indkomst.

Forslaget om mere fleksible regler for opsat pension skal derfor ses i sammenhæng med forslaget om et bundfradrag på 30.000 kr. for arbejdsindkomster, som indebærer en lempelse af indtægtsreguleringen, og dermed en højere mistet pension her og nu ved at opsætte denne.

For at sikre, at de personer, der opsætter pensionen, rent faktisk yder en væsentlig arbejdsindsats, foreslås det, at der indsættes en bestemmelse i lov om social pension om, at kommunalbestyrelsen kan træffe beslutning om, at pensionen ikke kan opsættes, hvis det skønnes usandsynligt, at personen vil opfylde beskæftigelseskravet for optjening af en venteprocent, jf. § 15 d, stk. 1 og stk. 3.

1.3. Ophævelse af frakendelsesreglerne

Kommunen skal i dag frakende helbredsbetings pension, eller overflytte en person til anden pension, hvis der er sket en væsentlig, varig forbedring eller forringelse af erhvervsevnen.

Kommunen skal desuden træffe afgørelse om frakendelse eller overflytning til anden pension, hvis en pensionist med uændret invaliditet har en personlig arbejdsindtægt, der vedvarende overstiger et beløb svarende til det dobbelte af grundbeløbet (pr. 1. januar 2008 122.306 kr. årligt.), og indtægten er uforenelig med den tilkendte pension.

Der må antages at være førtidspensionister på gammel ordning, der godt kan arbejde i større omfang, men som alligevel enten helt undlader at arbejde eller alene arbejder i begrænset omfang af frygt for senere at miste retten til pensionen. For at skabe sikkerhed for retten til førtidspension, foreslås det, at reglerne om frakendelse og nedsættelse af førtidspension på kommunens initiativ ophæves for alle typer af førtidspension, der er tilkendt efter de regler, der var gældende indtil 1. januar 2003 (efter § 14, stk. 1-3, i lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 485 af 29. juni 2007).

Det foreslås, at sikkerheden for retten til pension både omfatter førtidspensionister, der kommer i beskæftigelse og førtidspensionister, der ikke ønsker eller ikke har mulighed for at søge ind på arbejdsmarkedet, med henblik på at undgå en uensigtsmæssig forskelsbehandling mellem førtidspensionister, der har mulighed for at prøve kræfter med arbejdsmarkedet og førtidspensionister uden denne mulighed.

Der foreslås ingen ændring i reglerne om indtægtsregulering af førtidspensionen.

Som konsekvens af lovforslaget vil kommunen alene kunne påse, om der er grundlag for at rejse sag om forhøjelse af pensionen i eksisterende sager, hvor der er fastsat en genoptagelsesfrist. Pensionsmodtageren har fortsat mulighed for at rejse en sag om forhøjelse af pensionen, der fortsat skal tilkendes, hvis betingelser herfor i øvrigt er opfyldt. Pensionisten kan fortsat selv anmode om at få frakendt pensionen eller om at blive overflyttet til en lavere pensionstype, medmindre kommunen vurderer, at det vil være til skade for vedkommende.

Invaliditetsydelse kan tilkendes personer, der i princippet har ret til højeste eller mellemste førtidspension, men som ikke kan modtage pensionen, fordi de har en indtægt ved personligt arbejde, der er uforenelig med den tilkendte pension. Det foreslås derfor, at personer, der er tilkendt invaliditetsydelse, fordi de yder en ekstra indsats på arbejdsmarkedet, får samme tryghed som førtidspensionister ved at ophæve muligheden for at frakende denne type invaliditetsydelse. Det vil bevare invaliditetsydelsesmodtageres incitamentet til at blive på arbejdsmarkedet og arbejde i samme eller større omfang.

Efter de gældende regler kan kommunen træffe afgørelse om at gøre pensionen hvilende som et alternativ til frakendelse, hvis en førtidspensionist har en arbejdsindkomst, der vedvarende overstiger det dobbelte af grundbeløbet, og indtægten er uforenelig med den tilkendte pension, jf. § 15, stk. 3.

At pensionen gøres hvilende betyder, at pensionsudbetalingen ophører, men genoptages efter anmodning fra borgeren, hvis den erhvervssituation, der har ligget til grund for beslutningen om at gøre pensionen hvilende, ophører. Det er fx tilfældet, hvis forudsætningerne om erhvervsindtægts størrelse ikke holder. Der skal således ikke søges om og tilkendes pension på ny. Ordningen skaber tryghed for, at pensionisten har et stabilt forsørgelsesgrundlag at falde tilbage på, hvis pensionistens forsøg på at arbejde mislykkes.

Som konsekvens af, at reglerne om frakendelse af førtidspension foreslås ophævet, foreslås det, at reglerne om hvilende pension beskrives i en ny bestemmelse, § 44 a i lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension m.v. Kriterierne for, hvornår pensionen skal gøres hvilende efter gældende regler, ændres ikke med lovforslaget.

Som konsekvens af forslaget om ophævelse af frakendelsesreglerne, foreslås det som noget nyt, at førtidspension skal kunne gøres hvilende for borgere, der er tilkendt behovsbestemt førtidspension efter § 14, stk. 3, nr. 3. Forslaget medfører en harmonisering af reglerne om hvilende pension.

Det foreslås, at kommunen fortsat ikke på eget initiativ kan gøre retten til pension hvilende for personer over 60 år.

Det foreslås præciseret, at kommunalbestyrelsens afgørelse om at gøre retten til pension hvilende er en afgørelse, der kan påklages i det almindelige klagesystem.

2. Økonomiske og administrative konsekvenser for stat, kommuner og regioner

Forslaget medfører ingen økonomiske eller administrative konsekvenser for regionerne.

2.1. Bundfradrag på 30.000 kr.

Et bundfradrag på 30.000 kr. i indtægten ved personligt arbejde, der indgår i indtægtsgrundlaget for beregning af personlig tillægsprocent og pensionstillæg, vil forøge den udbetalte pension m.v., hvis arbejdsindtægten medfører aftrapning af pensionsydelse. Aftrapningen starter efter gældende regler ved en indtægt ud over den offentlige pension på 16.600 kr. (enlige, 2008-pris- og lønniveau (2008-pl)).

En højere personlig tillægsprocent medfører større udbetaling af eventuel supplerende pensionsydelse, helbrestillæg og varmetillæg, der alle udbetales afhængig af den personlige tillægsprocent. Derudover vil bundfradraget indebære, at nogle undgår eller får en mindre nedsættelse af pensionstillægget. Nedsættelsen af pensionstillægget begynder ved indtægter udover pensionen på 57.300 kr. (enlige, 2008-pl).

Indførelsen af et bundfradrag skønnes at betyde merudgifter for staten og kommunerne til folkepension m.v. på omkring 145 mio. kr. i 2008 (2008-pl) og på skønsmæssigt 290 mio. kr. årligt i årene derefter. I merudgiften indgår 5 mio. kr. i 2008 fordelt på personlige tillæg med 3 mio. kr. og på varmetillæg med 2 mio. kr. og i årene derefter 10 mio. kr. fordelt med 6 mio. kr. på personlige tillæg og 4 mio. kr. på

varmetillæg. Heraf er der merudgifter for kommunerne på 2 mio. kr. i 2008 og på 4 mio. kr. i 2009 og frem. Statens merudgifter andrager 143 mio. kr. i 2008 og 286 mio. kr. i 2009 og frem.

Den præcise effekt på arbejdsudbuddet er vanskelig at skønne over, men det vurderes med nogen usikkerhed, at forslaget vil medføre en stigning i pensionisters arbejdsudbud svarende til en helårseffekt på omkring 400 fuldtidsbeskæftigede.

Et bundfradrag ved indtægtsopgørelsen vil medføre en vis administrativ lempelse for kommunerne, da færre pensionister vil få omregnet pensionen i løbet af et år. På den anden side adskiller et fradrag ved indtægtsopgørelsen, der er knyttet til kalenderåret sig fra de beregningsfradrag, der i øvrigt indgår ved fastsættelsen af pensionen på grundlag af et givent indtægtsgrundlag. Dette kan medføre en vis øget administrativ belastning. Samlet set vil der formentlig ikke blive tale om ændring i den administrative belastning af kommunerne eller staten.

2.2. Nedsættelse af beskæftigelseskravet ved opsat pension til 1.000 timer

Opsat pension er i praksis målrettet personer, der kan og ønsker at arbejde relativt meget. Jo mindre man arbejder, jo mindre vil incitamentet være til at vælge opsat pension. Det skyldes, at nedsættelsen af folkepensionen på grund af indtægtsregulering er mindre ved en begrænset arbejdsindkomst. Den pension man mister her nu ved at opsætte pensionen - mod at få en større pension senere – bliver derved større.

Forslaget indebærer, at de, der i dag arbejder mellem 1.000 timer og 1.500 timer, vil kunne vælge at opsætte folkepensionen, og ikke kun de, der arbejder mere end 1.500 timer.

Opsat pension indebærer på kort sigt ophør af udbetaling af pension mod merudgifter til ventetillæg, når opsætningsperioden afsluttes. De samlede økonomiske konsekvenser af forslaget er afhængige af en række forudsætninger om, hvad pensionen ville have været i opsætningsperioden, hvor lang denne er, og af hvad udgifterne til ventetillæg bliver i pensionistens restlevetid – og hvor lang restlevetiden de facto er.

På kort og mellemlang sigt vil forslaget indebære betalingsforskydninger som følge af, at antallet af personer på opsat pension i en periode overstiger antallet af pensionister med ventetillæg. Det skønnes med betydelighed usikkerhed, at forbedringen af ordningen på lang sigt vil indebære netto merudgifter på i størrelsesordenen 20 mio. kr.

Det er med en betydelig usikkerhed skønnet, at en reduktion af beskæftigelseskravet til 1.000 timer årligt kan øge den årlige tilgang til ordningen med 600 personer. Det kræver imidlertid mere viden om effekterne af den nuværende ordning at udarbejde et mere præcist skøn, herunder for virkningen på arbejdsudbuddet.

Forslaget skønnes ikke at medføre nogen ændring i den administrative belastning af kommunerne eller staten.

2.3. Sikkerhed for ret til pension

Siden 1995 har antallet af førtidspensionister, som efter de gamle førtidspensionsregler har fået frakendt pension, ligget under 200 personer årligt. Antallet af frakendelser har været faldende fra 1999 og frem, dog undtaget 2002. I 2006 var der 43 frakendelser. Indførelse af en sikkerhed for retten til førtidspension og for invaliditetsydelse forventes at betyde, at flere førtidspensionister vil supplere deres indtægt. På den ene side medfører afskaffelse af muligheden for at frakende pensionen en merudgift til førtidspension. På den anden side medfører det en besparelse, at flere førtidspensionister forventes at komme i arbejde. Ordningen skønnes samlet set ikke at medføre økonomiske konsekvenser for kommunerne eller staten.

3. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet

Forslaget har været sendt til Erhvervs- og Selskabsstyrelsen, der vurderer, at der ikke er administrative eller økonomiske konsekvenser for erhvervslivet.

4. Administrative konsekvenser for borgerne

Forslaget medfører ingen administrative konsekvenser for borgerne.

5. Miljømæssige konsekvenser

Forslaget har ikke miljømæssige konsekvenser.

6. Forholdet til EU-retten

Forslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.

7. Hørte myndigheder og organisationer

Lovforslaget er sendt til høring hos:

Beskæftigelsesministeriet, Finansministeriet, Økonomi- og Erhvervsministeriet, Erhvervs- og Selskabsstyrelsen, Justitsministeriet, Skatteministeriet, Statsministeriet, Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse, Arbejdsdirektoratet, Arbejdsmarkedsstyrelsen, Ankestyrelsen, Sikringsstyrelsen, Statsforvaltningsdirektørerne, Finansrådet, Forsikring & Pension, Foreningen af jurister ved statsforvaltningerne, Integrationsministeriet, Undervisningsministeriet, Danske Regioner, KL, Kommunernes Revision, Danske Handicaporganisationer, Dansk Socialrådgiverforening, Landsforeningen Ældre Sagen, Ældremobiliseringen, Det Centrale Handicapråd, Dansk Arbejdsgiverforening, Sammenslutningen af Landbrugets Arbejdsgiverforeninger, Kristelig Arbejdsgiverforening, Landsorganisationen i Danmark, FTF, Akademikernes Centralorganisation, Kristelig Fagbevægelse, Ledernes Hovedorganisation, Centralorganisationernes Fællesudvalg, Kommunale Tjenestemænd og Overenskomstansatte, Socialchefforeningen og Rigsrevisionen.

8. Sammenfattende skema

Vurdering af lovforslagets konsekvenser

	Positive konsekvenser/mindreudgifter	Negative konsekvenser/merudgifter
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Forslaget om et bundfradrag vil medføre en statslig merudgift i 2008 på 143 mio. kr. og en årlig

		merudgift på 286 mio. kr. i årene derefter. Forslaget medfører kommunale merudgifter på 2 mio. kr. i 2008 og en årlig merudgift 4 mio. kr. i årene derefter.
Administrative konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Ingen
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Forslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.	

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Ifølge Ankestyrelsens praksis er de gældende regler ikke til hinder for, at en person opsætter pensionen, selv om det på forhånd er klart, at personen ikke kan eller ikke vil opfylde beskæftigelseskravet. I den situation vil den pågældende ikke optjene noget ventetillæg og vil efter årets udgang få udbetalt et engangsbeløb, som svarer til det beløb, som pågældende ellers ville have modtaget i løbende folkepension i perioden.

Det foreslås i lovforslagets § 1, nr. 1 og 2, at kommunalbestyrelsen skal kunne træffe beslutning om, at pensionen ikke kan opsættes, hvis det skønnes usandsynligt, at personen vil opfylde beskæftigelseskravet for optjening af en venteprocent, jf. § 15 d, stk. 1 og stk. 3. Dette skøn kan være baseret på, at det på forhånd er klart, at personen ikke agter at opfylde beskæftigelseskravet, eller at personen ikke har mulighed herfor. Kommunen kan i denne forbindelse lægge vægt på borgerens egne erklæringer eller hidtidige beskæftigelsesomfang.

Den i lov om social pension, § 15 a, stk. 1, anførte aldersgrænse på »det fyldte 65. år« er ved lov nr. 1586 af 20. december 2006 (gradvis forhøjelse af folkepensionsalderen til 67 år m.v.) blevet ændret til »folkepensionsalderen« med virkning fra 1. juli 2009. Den foreslåede ændring ved dette forslag af § 15 a, stk. 1, foreslås at træde i kraft 1. juli 2008, og ændringen relaterer sig således til den gældende affattelse af § 15 a, stk. 1, ikke til den omtalte affattelse efter 1. juli 2009. Forslaget nødvendiggør ikke nogen konsekvensændringer i forhold til lov nr. 1586 af 20. december 2006.

Personer, der opfylder betingelserne for ret til folkepension, kan efter den gældende § 15 a, opsætte udbetalingen af folkepension mod senere at få forhøjet den løbende folkepension med et tillæg. Tillægget beregnes som en procent – venteprocenten - af den udbetalte pension.

For at optjene ret til et tillæg til folkepensionen skal beskæftigelsen andrage mindst 1.500 timer årligt efter den gældende § 15 d. Det foreslås at reducere beskæftigelseskravet fra 1.500 til 1.000 timer årligt i

lovforslagets § 1, nr. 3, for at gøre ordningen tilgængelig for personer, der gerne vil udsætte overgangen til folkepension, men som ikke kan eller ønsker at opfylde det nuværende høje beskæftigelseskrav på 1.500 timer.

Opsat pension er som udgangspunkt målrettet personer, der kan og ønsker at arbejde relativt meget. Jo mindre pågældende arbejder, jo mindre vil incitamentet være til at vælge opsat pension. Det skyldes, at indtægtsreguleringen af pensionen bliver mindre ved lavere arbejdsindkomst.

Ved at opsætte pensionen vil en pensionist med begrænset arbejdsindkomst således miste en højere pension her og nu til fordel for en forøgelse af folkepension efter opsætningsperioden. Er arbejdsindkomsten derimod høj og pensionsudbetalingen lavere, vil den mistede pensionsudbetaling her og nu være mindre og incitamentet til at udskyde pensionen større. Tillægget til folkepensionen efter opsætningsperioden (venteprocenten), er den samme i begge situationer, da venteprocenten alene afhænger af den tid, pensionen har været opsat og af alderen ved opsætningsperiodens ophør.

Det reducerede beskæftigelseskrav betyder, at personer, der fx arbejder lidt mindre end 1.000 timer årligt, vil kunne øge arbejdstiden, for at opnå ret til opsat pension, mens personer, der efter gældende regler arbejder over 1.500 timer, vil kunne nedsætte arbejdsindsatsen og stadig bevare retten til opsat pension.

Forslaget om mere fleksible regler for opsat pension skal ses i sammenhæng med forslaget om et bundfradrag for arbejdsindkomster ved beregning af pensionstillægget og den personlige tillægsprocent. Forslaget om et bundfradrag har fokus på pensionister, der kun ønsker at arbejde i ret begrænset omfang.

Beskæftigelseskravet er knyttet til beskæftigelsen i et kalenderår. Hvis opsætningsperioden ophører i et kalenderår, opgøres beskæftigelseskravet forholdsmæssigt efter antal hele måneder pensionen har været opsat i kalenderåret. Personer, hvis opsætningsperiode ophører i 2008, efter at det foreslåede reducerede krav på 1.000 timers beskæftigelse efter forslaget er trådt i kraft 1. juli 2008, skal alene have haft beskæftigelse i opsætningsperioden i 2008 svarende til 1.000 timer på årsbasis for at optjene en venteprocent.

For folkepensionister foreslås i lovforslagets § 1, nr. 4, at der indføres et særligt bundfradrag på 30.000 kr. i et kalenderår for indtægter ved personligt arbejde ved opgørelsen af indtægtsgrundlaget for henholdsvis pensionstillægget og den personlige tillægsprocent (som styrer aftrapningen af den supplerende pensionsydelse, helbredstillæg og varmetillæg).

Forslaget sigter på at give et ekstra incitament til folkepensionister, der ønsker at supplere pensionsindkomsten med erhvervsarbejde i et begrænset omfang. Et eventuelt uudnyttet bundfradrag kan derfor ikke overføres til andre. En folkepensionist, der er gift med en erhvervsaktiv person, vil også kun få gavn af bundfradraget, hvis vedkommende selv har beskæftigelse.

Folkepensionens grundbeløb indtægtsreguleres i dag på grundlag af pensionistens indtægt ved personligt arbejde. De indtægter, der omfattes af fradraget på 30.000 kr., foreslås afgrænset på tilsvarende måde. Der bliver derved tale om at anvende et allerede kendt indkomstbegreb.

Pensionen fastsættes årligt pr. 1. januar, jf. § 39, stk. 1, på grundlag af et indtægtsgrundlag, der som hovedregel opgøres ud fra den slutlignede indkomst i kalenderåret 2 år forud for det aktuelle år (dvs. indkomsten ifølge den seneste årsopgørelse) opregnet til det aktuelle år med de procenter, som anvendes ved den skattemæssige forskudsregistrering. Når indtægtsgrundlaget fastsættes på grundlag af den seneste slutligning opregnet til aktuelt niveau, skal det foreslåede bundfradrag ved opgørelsen af indtægtsgrundlaget fratrækkes i den opregnede arbejdsindkomst.

Hvis indkomsten ifølge den seneste årsopgørelse ikke kan anvendes, fx fordi personen ikke var pensionist i hele slutligningsåret eller der i øvrigt siden er sket ændringer i indkomstforholdene m.v., fastsættes

pensionen den 1. januar i det aktuelle år på grundlag af den forventede fremtidige indtægt i året, jf. § 39, stk. 2. Det foreslåede bundfradrag ved opgørelsen af indtægtsgrundlaget fratrækkes i den forventede fremtidige arbejdsindkomst.

Pensionen skal omregnes i løbet af året, jf. § 39, stk. 2, hvis fx indtægtsgrundlaget ændres mere end rent midlertidigt og en beregning på grundlag af den forventede fremtidige indtægt fører til en ændring af pensionens størrelse. Efter forslaget skal der ikke ske omregning på grund af en ændret arbejdsindkomst, hvis den forventede arbejdsindkomst for resten af året ikke overstiger det resterende uudnyttede bundfradrag. Pensionisten er derfor ikke forpligtiget til at give kommunen besked om sådanne indtægtsændringer.

Hvis pensionen skal omregnes i løbet af året på grund af en varig ændring af arbejdsindkomsten, opgøres den forventede arbejdsindkomst fra den 1. i måneden efter ændringen til udgangen af kalenderåret. Det foreslåede bundfradrag ved opgørelsen af indtægtsgrundlaget fratrækkes i den forventede fremtidige arbejdsindkomst i opgørelsesperioden, dvs. indtil udgangen af kalenderåret. Indtægten opregnes derefter til årsbasis.

Eksempel: En folkepensionist begynder at arbejde den 1. marts til en månedsløn på 8.000 kr. Den forventede fremtidige arbejdsindkomst i opgørelsesperioden bliver 80.000 kr. ($= 8.000 \text{ kr.} \times 10$). Efter fradrag af bundfradraget bliver indtægten i opgørelsesperioden på 50.000 kr. Dette beløb opregnes til årsbasis, dvs. til 60.000 kr. ($= 50.000 \text{ kr.} \times 12/10$). Indtægtsgrundlaget for fastsættelsen af pensionen forøges således med 60.000 kr. med virkning fra 1. marts.

Hvis pensionen skal omregnes for en afgrænset periode inden for et kalenderår, opgøres den forventede arbejdsindkomst i denne periode. Det foreslåede bundfradrag ved opgørelsen af indtægtsgrundlaget fratrækkes i den forventede fremtidige arbejdsindkomst i opgørelsesperioden. Indtægten opregnes derefter til årsbasis.

Eksempel: En folkepensionist begynder at arbejde den 1. maj til en månedsløn på 10.000 kr. Arbejdet forventes at ophøre den 31. august. Den forventede fremtidige arbejdsindkomst i opgørelsesperioden bliver 40.000 kr. ($= 10.000 \text{ kr.} \times 4$). Efter fradrag af bundfradraget bliver indtægten i opgørelsesperioden på 10.000 kr. Dette beløb opregnes til årsbasis, dvs. til 30.000 kr. ($= 10.000 \text{ kr.} \times 12/4$). Indtægtsgrundlaget for fastsættelsen af pensionen forøges således med 30.000 kr. med virkning fra 1. maj. Pensionen skal omregnes igen med virkning fra 1. september.

Personer, der ikke modtager pension i hele året, fx fordi de er fyldt 65 år i løbet af året, får efter forslaget bundfradraget reduceret forholdsmæssigt.

Ved den årlige fastsættelse af pensionen pr. 1. januar kan det være forudsat, at pensionisten har en vis arbejdsindkomst i det aktuelle år, dvs. at bundfradraget forventes helt eller delvis brugt. Det er derfor vigtigt, at kommunen gør pensionisten bekendt med størrelsen af den forudsatte arbejdsindtægt, og størrelsen af et forudsat uudnyttet bundfradrag ved fastsættelsen af pensionen.

Forslagets § 1, nr. 5, sikrer, at udnyttelsen af bundfradraget også gælder i forhold til opgørelsen af en folkepensionists indtægt ved personligt arbejde, når folkepensionistens indtægt indgår i indtægtsgrundlaget for beregning af en ægtefælles eller samlevers førtidspension.

Den foreslåede ændring, jf. forslagets § 1, nr. 6, om affattelse af § 49, stk. 2, sker på baggrund af en manglende konsekvensrettelse af § 49, stk. 1, nr. 13, ved ændring af § 32 c ved lov nr. 403 af 6. juni 2002 om ændring af lov om social pension og andre love, der omhandlede præciseringer vedrørende førtidspensionsreformen, herunder udfyldende bestemmelser om den supplerende arbejdsmarkedspension for førtidspensionister.

Til § 2

Den gældende § 14, stk. 5, giver hjemmel til administrativt at fastsætte regler om tilkendelse af pension efter § 14, stk. 3, nr. 2 og 3 (behovsbestemt pension). Betingelserne for tilkendelse og frakendelse af behovsbestemt pension er som følge heraf nærmere beskrevet i kapitel 4 i bekendtgørelse nr. 1437 af 13. december 2006 om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension. Som konsekvens af, at alle muligheder for frakendelse af førtidspension foreslås ophævet, vil bemyndigelsesbestemmelsen fremover være uden betydning og foreslås derfor ophævet.

For en nærmere beskrivelse af reglerne om frakendelse af behovsbestemt pension henvises til bemærkningerne til lovforslagets § 2, nr. 3.

For en nærmere beskrivelse af mulighederne for som noget nyt at kunne gøre behovsbestemt pension efter § 14, stk. 3, nr. 3, hvilende, henvises til bemærkninger til lovforslagets § 2, nr. 3.

Efter den gældende § 14, stk. 7, kan pension ikke frakendes eller nedsættes til en lavere pension for borgere over 60 år. Som konsekvens af, at frakendelsesmuligheden helt ophører, foreslås bestemmelsen ophævet.

For en beskrivelse af mulighederne for at gøre pensionen hvilende for borgere over 60 år henvises til bemærkningerne til lovforslagets § 2, nr. 3.

Opgørelsen af indtægtsgrundlaget for pensionstillæg og personlig tillægsprocent efter lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension m.v. sker efter tilsvarende regler som efter lov om social pension. En ægtefælles eller samlevers indtægt indgår således i indtægtsgrundlaget efter de gældende regler.

Hvis ægtefællen eller samleveren er folkepensionist, har denne ret til et bundfradrag efter forslagets § 1, nr. 4. Den forslåede ændring i forslagets § 2, nr. 2 sikrer, at udnyttelsen af bundfradraget også gælder i forhold til opgørelsen af en folkepensionist indtægt ved personligt arbejde, når folkepensionistens indtægt indgår i indtægtsgrundlaget for beregning af en ægtefælles eller samlevers førtidspension efter lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension m.v.

Efter de gældende regler i § 44, stk. 1, skal helbredsbedinget førtidspension efter § 14, stk. 1, stk. 2 og stk. 3, nr. 1 og 2, frakendes, eller der skal ske overflytning til anden pensionstype, hvis der er sket en væsentlig, varig forbedring eller forringelse af erhvervsevnen.

Kommunalbestyrelsen skal desuden træffe afgørelse om frakendelse eller overflytning til anden pension, hvis en pensionist med uændret invaliditet har en personlig arbejdsindtægt, der vedvarende overstiger et beløb svarende til det dobbelte af grundbeløbet (pr. 1. januar 2008 122.306 kr. årligt.)

Indtægtsgrænsen skal dog ses i sammenhæng med reglen i lovens § 15, stk. 3, hvorefter bedømmelsen, af i hvilket omfang arbejdsevnen er nedsat, skal foretages på grundlag af en sammenligning mellem den indtægt, som den pågældende skønnes at kunne opnå ved et arbejde, der svarer til pågældendes kræfter og færdigheder, og som under hensyn til uddannelse og tidligere virksomhed kan forlanges, og den indtægt, som personer med en lignende uddannelse normalt opnår i samme egn. Det kan betyde, at pensionen for nogle førtidspensionister bevares, selvom indtægten overstiger det dobbelte af grundbeløbet.

Behovsbestemt førtidspension efter lovens § 14, stk. 3, nr. 3, kan alene frakendes, hvis det samlede forsørgelsesgrundlag for førtidspensionisten og en ægtefælle eller samlever overstiger 52 x det beløb, der ugentligt højest kan udbetales i dagpenge efter lov om dagpenge ved sygdom, pr. 1. januar 2008 182.780 kr. årligt (jf. § 15 i bekendtgørelse nr. 1437 af 13. december 2006 om højeste, mellemste, forhøjet

almindelig og almindelig førtidspension m.v.). For enlige er den tilsvarende grænse 2/3 af dette beløb, dvs. ca. 121.853 kr.

Behovsbestemt førtidspension efter lovens § 14, stk. 3, nr. 2, kan frakendes efter § 44 i lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension m.v., efter de samme kriterier som ved frakendelse af helbredsbetingset førtidspension, jf. ovenfor, men også hvis betingelserne i § 15 i bekendtgørelse om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension m.v., ikke længere er opfyldt.

Førtidspension kan i dag ikke frakendes eller nedsættes til en lavere pensionstype uden pensionistens samtykke efter pensionisten er fyldt 60. år, jf. den gældende § 14, stk. 7.

Med henblik på at skabe sikkerhed for retten til førtidspension efter denne lov, foreslås det i forslagens § 2, nr. 3, om affattelse af § 44, stk. 1, at kommunalbestyrelsen ikke på eget initiativ fremover skal kunne frakende en tilkendt almindelig, forhøjet almindelig, mellemste eller højeste førtidspension efter § 14, stk. 1-3, eller ændre pensionen til en lavere pensionstype end den tilkendte.

Invaliditetsydelse efter lovens § 21, stk. 1, 1. pkt., kan være tilkendt personer i alderen fra 18 til 65 år, der ikke modtager anden førtidspension, men som ville have ret til højeste eller mellemste førtidspension, hvis de ikke havde erhvervsmæssigt arbejde. Invaliditetsydelse tilkendes som alternativ til førtidspension som en anerkendelse af, at pensionisten yder en indsats på arbejdsmarkedet ud over, hvad der kan forventes i betragtning af invaliditeten. Invaliditetsydelse kan desuden tilkendes personer, der tidligere er blevet tilkendt en førtidspension, men som har fået retten til pensionen gjort hvilende, og personer, der ikke tidligere er tilkendt førtidspension.

For at forhindre, at personer, der i dag modtager invaliditetsydelse, fordi deres arbejdsindkomster er uforenelig med modtagelse af mellemste og højeste førtidspension, arbejder mindre og går over til at modtage førtidspension for at opnå sikkerhed for ret til førtidspension, foreslås det i lovforslagets § 2, nr. 3, om affattelse af § 44, stk. 1, at invaliditetsydelse efter lovens § 21, stk. 1, 1. pkt., ikke skal kunne frakendes på kommunalbestyrelsens initiativ. Hermed opnår modtagere af invaliditetsydelse samme tryghed for ikke at miste ydelsen som modtagere af førtidspension, hvis de fortsætter med at arbejde eller arbejder mere.

Invaliditetsydelsen kan fortsat ikke udbetales samtidig med førtidspension, og invaliditetsydelsen skal således frakendes efter forslagens § 2, nr. 3, om affattelse af § 44, stk. 4, hvis en person i stedet for invaliditetsydelse ønsker at modtage førtidspension.

I lovforslagets § 2, nr. 3, om affattelse af § 44, stk. 2, foreslås det, at kommunalbestyrelsen fortsat skal kunne tilkende personer en højere pension, hvis der sker en forringelse af erhvervsevnen. Både kommunen og pensionisten kan rejse en sag om forhøjelse af pensionen.

I forslagens § 2, nr. 3, om affattelse af § 44, stk. 3, foreslås det, at der fortsat kan ske frakendelse af bistands- og plejetillæg tilkendt efter § 16 og invaliditetsydelse tilkendt efter § 21, stk. 1, 2. pkt., hvis betingelserne for at modtage ydelserne ikke længere er opfyldt. Bistands- og plejetillæg til dækning af udgifter til personlig bistand efter § 16 og invaliditetsydelse efter § 21, stk. 1, 2. pkt., til personer med alvorlig høreskade eller svære kontaktvanskeligheder, tilkendes efter helt andre kriterier end førtidspension efter § 14 og invaliditetsydelse efter § 21, stk. 1, 1. pkt. Tilkendelse af disse ydelser afhænger ikke af en persons arbejdssevne eller tilknytning til arbejdsmarkedet, sådan som det er tilfældet for førtidspension eller invaliditetsydelse efter lovens § 21, stk. 1, 1. pkt. Det foreslås derfor, at ydelserne, fortsat skal kunne frakendes, hvis de forhold, der begrunder tilkendelse af ydelserne ikke længere er til stede.

I lovforslagets § 2, nr. 3, om affattelse af § 44, stk. 4, foreslås det, at frakendelse af pension eller

invaliditetsydelse eller overflytning til en lavere pensionstype fortsat skal være mulig, hvis en person selv anmoder om det. Det foreslås endvidere, at kommunalbestyrelsen skal vurdere, om frakendelsen eller overflytningen til en lavere pensionstype, vil være til skade for pensionisten. Er dette tilfældet, skal kommunalbestyrelsen give afslag på anmodningen om frakendelsen eller overflytningen til en lavere pensionstype. Det vil kunne være tilfældet, hvis vedkommende ikke er i stand til at varetage sine egne interesser, fx på grund af psykisk sygdom eller andre forhold. Der skal foretages en konkret vurdering af, om en frakendelse eller overflytning til en lavere pensionstype vil være til skade for borgeren. Borgeren kan klage over afgørelsen om afslag efter de almindelige klageregler. Der henvises til bemærkningerne til lovforslagets § 2, nr. 4.

Kommunalbestyrelsen kan efter de gældende regler i lovens § 54, stk. 3, træffe afgørelse om, at retten til pension skal være hvilende. Hvilende pension kan være et alternativ til at frakende pensionen.

Som følge af forslaget om at ophæve reglerne om frakendelse af pension, kan reglerne om hvilende pension ikke længere være et alternativ til frakendelse. Det betyder også, at det ikke længere vil være muligt at henvise til bestemmelsen om frakendelse, når kommunen skal træffe afgørelse om at gøre retten til pension hvilende. Kriterierne for, hvornår kommunalbestyrelsen skal træffe afgørelse om at gøre retten til førtidspension hvilende, foreslås derfor videreført i forslagets § 2, nr. 3, om affattelse af den nye § 44 a. Grundlaget for at træffe afgørelse om hvilende pension vil svare til de gældende regler. Dermed forandres de retlige betingelser for at gøre retten til pension hvilende ikke i forhold til de afgørelser, der allerede er truffet om hvilende pension, og lovforslaget medfører alene, at de pågældende også er omfattet af sikkerheden for retten til pension.

Det foreslås præciseret i lovteksten i forslagets § 2, nr. 3, om affattelse af den nye § 44 a, stk. 1, at kommunalbestyrelsens beslutning om at gøre pensionen hvilende, er en afgørelse i forvaltningsretlig forstand. Det betyder, at kommunen skal overholde retningslinjerne for sagsbehandling i retssikkerhedsloven og forvaltningsloven, og at der kan klages over afgørelsen til beskæftigelsesankenævnet. Der henvises til bemærkningerne til lovforslagets § 2, nr. 4.

Det foreslås endvidere præciseret i forslagets § 2, nr. 3, om affattelse af den nye § 44 a, stk. 1, at kommunalbestyrelsen, skal gøre retten til pensionen hvilende, som efter gældende regler, hvis det vurderes at indtægten forventes vedvarende at overstige det dobbelte af førtidspensionens grundbeløb (122.306 kr. i 2008).

Kommunen skal foretage en konkret vurdering i hver enkelt sag af, hvorvidt den pågældende har eller forventes at få en indtægt, der "vedvarende" overstiger eller forventes at overstige det dobbelte af grundbeløbet. Indtægtsgrænsen skal ses i lyset af lovens § 15, stk. 3. Der skal således samtidig foretages en sammenligning mellem den indtægt, som den pågældende skønnes at kunne opnå ved et arbejde, der svarer til pågældendes kræfter og færdigheder, og som under hensyn til uddannelse og tidligere virksomhed kan forlanges af den pågældende, og den indtægt, som personer med lignende uddannelse normalt opnår i samme egn. Der skal endvidere tages hensyn til alder, livsstilling, bopæl og beskæftigelsesmuligheder og til sådanne andre omstændigheder, der i det enkelte tilfælde findes at burde tillægges vægt.

Det kan betyde, at retten til pension ikke skal gøres hvilende, selvom indtægten ved personligt arbejde vedvarende overstiger det dobbelte af grundbeløbet. Det er fx tilfældet, hvis en pensionist, der har fået tilkendt almindelig førtidspension (efter § 14, stk. 3, nr. 1), tjener over det dobbelte af grundbeløbet, men ikke tjener over halvdelen af det, der er normalt inden for pågældendes fagområde, eller en pensionist med mellemste førtidspension (efter § 14, stk. 2, nr. 1), ikke tjener over en tredjedel af det normale inden for dennes fagområde.

Kommunen kan foretage sin vurdering ud fra aktuelle lønsedler, en ansættelseskontrakt, forskudsopgø-

relse eller anden dokumentation som viser, at den pågældendes indtægtsniveau forventes vedvarende at overstige det dobbelte af grundbeløbet. Pensionisten er forpligtet til at fremskaffe den nødvendige dokumentation til belysning af indtægtsforholdene. Det er kun pensionistens indtægt ved personligt arbejde, der indgår i opgørelsen af indtægten efter den foreslåede nye bestemmelse § 44 a, stk. 1, jf. lovforslagets § 2, nr. 3.

»Indtægt ved personligt« arbejde defineres på samme måde som ved opgørelse af indtægter efter § 27 i lov om social pension. Der bliver derved tale om at anvende et allerede kendt indkomstbegreb. Indtægter ved personligt arbejde omfatter således lønindtægt eller indtægt, der midlertidigt træder i stedet herfor, fx sygedagpenge og arbejdsløshedsdagpenge, indtægt fra egen virksomhed m.v., jf. kapitel 8 i bekendtgørelse nr. 1438 af 13. december 2006 om social pension. En evt. ægtefælles eller samlevers indtægt indgår ikke i opgørelsen.

Som noget nyt foreslås det, at kommunalbestyrelsen efter forslagets § 2, nr. 3, også skal kunne træffe afgørelse om at gøre retten til pension hvilende for borgere, der er tilkendt behovsbestemt førtidspension efter § 14, stk. 3, nr. 3. I dag kan behovsbestemt pension alene frakendes og ikke gøres hvilende. Forslaget vil således medføre afbureaukratisering og harmonisering af reglerne om behovsbestemt pension med de øvrige regler om frakendelse og hvilende pension.

Det foreslås præciseret i den foreslåede nye bestemmelse § 44 a, stk. 1, jf. lovforslagets § 2, nr. 3, at kommunalbestyrelsen, som efter gældende regler, skal gøre retten til pension hvilende, hvis pensionisten selv ønsker det.

Efter de gældende regler, kan pensionen ikke frakendes og dermed heller ikke gøres hvilende efter pensionisten er fyldt 60. år, med mindre pensionisten selv ønsker det. Derfor foreslås det, at kommunalbestyrelsens pligt til at gøre retten til pension hvilende alene gælder for personer under 60 år, jf. forslagets § 2, nr. 3, om affattelse af § 44 a, stk. 1. Personer, der er fyldt 60 år, kan selv anmode om at få retten til pension gjort hvilende efter lovforslagets § 2, nr. 3, om affattelse af den nye § 44 a, stk. 1.

Det foreslås præciseret i forslagets § 2, nr. 3, om affattelse af § 44 a, stk. 2, at kommunalbestyrelsens afgørelse om at gøre retten til pension hvilende har virkning indtil pensionsudbetalingen genoptages, eller indtil personen når folkepensionsalderen. Er retten til pension gjort hvilende i forvejen, når borgeren fylder 60 år, fortsætter retten til pension med at være hvilende, indtil borgeren enten beder om at få den genoptaget, eller indtil borgeren overgår til folkepension. Det gælder uanset om retten til pension er gjort hvilkende på initiativ fra pensionisten selv eller på kommunens foranledning.

En borger over 60 år skal selv henvende sig til kommunen og bede om genoptagelse af pensionsudbetalingen. Når retten til pension gøres hvilende, ophører pensionsudbetalingen. Det foreslås i forslagets § 2, nr. 3, om affattelse af den nye § 44 a, stk. 3, at pensionen udbetales indtil udgangen af den måned, hvor kommunalbestyrelsen har truffet afgørelse om at gøre retten til pensionen hvilende.

At "retten til pension" gøres hvilende, betyder også, at pågældende ikke har status som førtidspensionist. Der kan således ikke ydes helbredstillæg, personligt tillæg, ligesom øvrige rettigheder, der følger af status som pensionist, ikke gælder, mens retten til pension er gjort hvilende. Modtagere af invaliditetsydelse har forsat ret til boligydelse, uanset om retten til pension er gjort hvilende jf. overgangsbestemmelsen i § 6 i lov om individuel boligstøtte, hvis betingelserne for at modtage ydelsen i øvrigt er opfyldt.

Det foreslås i lovforslagets § 2, nr. 3, om affattelse af den nye § 44 a, stk. 4, at kommunalbestyrelsen skal genoptage pensionsudbetalingen efter anmodning fra borgeren. Udbetalingen genoptages tidligst med virkning fra den 1. i måneden efter anmodningen. Borgeren skal således ikke ansøge om førtidspension

på ny, og kommunalbestyrelsen skal alene påse, at de forhold, der førte til afgørelsen om at gøre retten til pension hvilende, ikke længere er til stede.

Pensionsudbetalingen kan ikke genoptages, hvis kommunalbestyrelsen vurderer, at betingelserne i § 44 a, stk. 1, for at gøre retten til pension hvilende, fortsat er opfyldt, jf. henvisningen i § 44 a, stk. 4, til stk. 1. Skønner en kommune fx ved anmodningen, at en person fortsat har et arbejde, hvor indtægten vedvarende formodes at være uforenelig med den tilkendte pension, og indtægten vedvarende forventes at være større end det dobbelte af grundbeløbet, skal der således træffes afgørelse om afslag på genoptagelse af pensionsudbetalingen. Der kan klages over afslag på genoptagelse af pensionsudbetalingen efter de almindelige betingelser for klageadgang. Der henvises til bemærkningerne til lovforslagets § 2, nr. 4.

Anmoder en borger, der er fyldt 60 år, om at få pensionsudbetalingen genoptaget, følger det af den foreslåede nye bestemmelse § 44 a, stk. 1, jf. forslagens § 2, nr. 3, at kommunalbestyrelsen ikke kan træffe en ny afgørelse om at gøre retten til pension hvilende.

Hvis en person, der har fået gjort pensionen hvilende, bliver syg og beder om at få pensionsbetalingen genoptaget, skal kommunen foretage en konkret vurdering af, om betingelserne for at gøre retten til pension hvilende, fortsat er opfyldt. I vurderingen indgår, om der vil være tale om en korterevarende midlertidig sygdomsperiode, eller om sygdommen er af længerevarende karakter og forventes at ville medføre ophør af eller nedgang i den personlige indtægt. En førtidspensionist har i dag ret til at modtage sygedagpenge efter lov om dagpenge ved sygdom og fødsel i op til 13 ½ uger.

I de tilfælde, hvor retten til en ydelse, godtgørelse eller tilbud fra det offentlige er betinget af, at der ikke modtages førtidspension, kan borgeren vælge selv at gøre retten til pension hvilende efter § 44 a, stk. 1, jf. lovforslagets § 2, nr. 3. Det gælder fx, hvis en person i stedet for førtidspension ønsker at modtage tilbud om fleksjob, revalideringsydelse, Statens Uddannelsesstøtte, Statens Voksenuddannelsesstøtte m.v. Det forudsættes, at personen i øvrigt opfylder de generelle betingelser for at modtage de pågældende ydelser eller tilbud.

I de tilfælde, hvor det er muligt at modtage ydelser efter anden lovgivning, fx sygedagpenge samtidig med førtidspension, og pensionen ikke er gjort hvilende, indtægtsreguleres førtidspensionen efter de almindelige regler herom.

Der er tale om redaktionelle ændringer, som følge af lovforslagets § 2, nr. 3. Det fremgår nu af bestemmelsen, at afgørelser om at gøre retten til førtidspensionen hvilende og om genoptagelse af pensionsudbetalingen efter § 44 a kan påklages til beskæftigelsesankenævnet.

Der er tale om en redaktionel ændring som følge af lovforslagets § 2, nr. 3. Reglerne om hvilende pension foreslås beskrevet i en selvstændig bestemmelse. Der henvises til bemærkningerne til lovforslagets § 2, nr. 3.

Til § 3

Det foreslås i lovforslagets § 3, at loven træder i kraft den 1. juli 2008.

Til § 4

Bundfradraget på 30.000 kr. i et kalenderår udgør som følge af den foreslåede ikrafttrædelsesdato 1. juli 2008 15.000 kr. i 2008. Det præciseres endvidere, at fradraget alene gælder for arbejdsindtægter i perioden fra lovens ikrafttrædelse, hvilket tager højde for, at social pension er en aktuel ydelse.

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

Gældende formulering

§ 15 a. Personer, der opfylder betingelserne i kapitel 1 for ret til folkepension, kan opsætte udbetalingen af folkepension til et tidspunkt, der ligger efter det fyldte 65. år.

Stk. 2. I opsætningsperioden optjenes en venteprocent til beregning af tillæg for opsat pension, jf. §§ 15 d-15 f.

§ 15 d. Det er en betingelse for, at en person kan optjene venteprocent, at den pågældende har haft indtægt ved personligt arbejde i mindst 1.500 timer inden for et kalenderår. Beskæftigelsens omfang skal for hvert år dokumenteres over for kommunalbestyrelsen.

Stk. 2. ...

§ 29. Indtægtsgrundlaget for pensions-tillæg, personlige tillæg efter § 14, stk. 2, og helbredstillæg efter § 14 a opgøres på grundlag af pensionistens og en eventuel ægtefælles eller samlevers samlede indtægt. Indtægtsgrundlaget opgøres således:

1) Personlig indkomst med tillæg af positiv kapitalindkomst, der anvendes til beregning af indkomstskat efter personskattelovens § 7, dog før det deri nævnte bundfradrag, samt aktieindkomst, der beskattes efter personskattelovens § 8 a, stk. 1 og 2, bortset fra aktieudbytte op til 5.000 kr., hvori der er indeholdt endelig udbytteskat.

2) Opgørelsesperioden for indtægtsgrundlaget efter nr. 1 er det senest af-

Lovforslaget

§ 1

I lov om social pension, jf. lovbe-kendtgørelse nr. 484 af 29. maj 2007, som ændret ved § 1 i lov nr. 1586 af 20. december 2006, foretages følgende ændringer:

1. I § 15 a, stk. 1, ændres »det fyldte 65. år.« til: »det fyldte 65. år, jf. dog stk. 2.«

2. I § 15 a indsættes efter stk. 1 som nyt stykke:

»Stk. 2. Kommunalbestyrelsen kan træffe afgørelse om, at pensionen ikke kan opsættes, hvis det skønnes usandsynligt, at beskæftigelseskravet for optjening af en venteprocent, jf. stk. 3, vil blive opfyldt, jf. § 15 d, stk. 1 og 3.«
Stk. 2 bliver herefter stk. 3.

3. I § 15 d, stk. 1, 1. pkt., ændres »1.500 timer« til: »1.000 timer«.

4. I § 29, stk. 1, indsættes som nr. 4:

»4) Ved opgørelsen af indtægtsgrundlaget efter nr. 1-3 fradrages en folkepensionists indtægt ved personligt arbejde, opgjort efter § 27, stk. 1-3, på op til i alt 30.000 kr. i et kalenderår. Det maksimale fradrag reduceres forholdsmæssigt, hvis pensionisten kun modtager folkepension i en del af året.«

sluttede indkomstår. Indtægtsgrundlaget anvendes med virkning for det andet kalenderår efter indkomstårets udløb.

3) Ved opgørelsen af indtægtsgrundlaget efter nr. 1 og 2 reguleres den personlige indkomst, der indgår i indtægtsgrundlaget, efter samme regler, som gælder for den forskudsregistrering, der sker på grundlag af den seneste slutligning efter kildeskatteloven.

Stk. 2. ...

§ 32 a. Indtægtsgrundlaget for førtidspension opgøres på grundlag af pensionistens og en eventuel ægtefælles eller samlevers samlede indtægt. Indtægtsgrundlaget opgøres således:

1) Personlig indkomst med tillæg af positiv kapitalindkomst, der anvendes til beregning af indkomstskat efter personskattelovens § 7, dog før det deri nævnte bundfradrag, samt aktieindkomst, der beskattes efter personskattelovens § 8 a, stk. 1 og 2, bortset fra aktieudbytte op til 5.000 kr., hvori der er indeholdt endelig udbytteskat.

2) Opgørelsesperioden for indtægtsgrundlaget efter nr. 1 er det senest afsluttede indkomstår. Indtægtsgrundlaget anvendes med virkning for det andet kalenderår efter indkomstårets udløb.

3) Ved opgørelsen af indtægtsgrundlaget efter nr. 1 og 2 reguleres den personlige indkomst, der indgår i indtægtsgrundlaget, efter samme regler, som gælder for den forskudsregistrering, der sker på grundlag af den seneste slutligning efter kildeskatteloven.

Stk. 2. ...

§ 49. Ved fastsættelse af pension anvendes følgende beløb:

...

13) Minimumsbeløb for udbetalt pension efter § 32 c, stk. 3, udgør 1/40 af førtidspensionen.

...

Stk. 2. ...

5. I § 32 a, stk. 1, indsættes som nr. 4:

»4) Ved opgørelsen af indtægtsgrundlaget efter nr. 1-3 fradrages en eventuel ægtefælles eller samlevers indtægt ved personligt arbejde, opgjort efter § 27, stk. 1-3, på op til i alt 30.000 kr. i et kalenderår, hvis denne modtager folkepension. Det maksimale fradrag reduceres forholdsmæssigt, hvis ægtefællen eller samleveren kun modtager folkepension i en del af året.«

6. I § 49, stk. 1, nr. 13, ændres »stk. 3,« til: »stk. 2,«.

§ 2

§ 14. ...

Stk. 2. Mellemste førtidspension kan tilkendes

1) personer i alderen fra 18 til 60 år, hvis erhvervsevne er nedsat med omkring 2/3, og

2) personer i alderen fra 60 til 65 år, hvis erhvervsevne er nedsat i det omfang, der er nævnt i stk. 1.

Stk. 3. ...

Stk. 4. ...

Stk. 5. Socialministeren kan fastsætte nærmere regler om tilkendelse af pension efter stk. 3, nr. 2 og 3.

Stk. 6. ...

Stk. 7. Efter det fyldte 60. år kan pension uden pensionistens samtykke hverken frakendes eller nedsættes til lavere form for pension, jf. § 13. Dette gælder dog ikke for invaliditetsydelse og bistands- og plejetillæg.

§ 26. Indtægtsgrundlaget for pensions-tillæg, personligt tillæg efter § 17, stk. 1, og helbredstillæg efter § 18, opgøres på grundlag af pensionistens og en eventuel ægtefælles eller samlevers samlede indtægt. Indtægten opgøres efter § 25, stk. 1-4. Ved opgørelsen efter § 25, stk. 3, foretages ikke fradrag efter nr. 3. Ud over de i § 25, stk. 3, nævnte fradrag foretages der fradrag for engangsbeløb udbetalt til en ægtefælle eller samlever efter § 15 d, stk. 4, i lov om social pension.

Stk. 2. ...

§ 44. Kommunalbestyrelsen skal træffe afgørelse om frakendelse eller overflytning til anden pension,

1) hvis der er sket en væsentlig forbedring eller forringelse af erhvervsevnen, jf. § 15,

I lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 485 af 29.

maj 2007, som ændret ved § 14 i lov nr. 1587 af 20. december 2006, foretages følgende ændringer:

1. § 14, stk. 5 og 7, ophæves.

Stk. 6 bliver herefter stk. 5.

2. I § 26, stk. 1, indsættes efter 2. pkt.

»Ved opgørelsen efter § 25, stk. 1, foretages der fradrag efter § 29, stk. 1, nr. 4, i lov om social pension i en ægtefælles eller samlevers indtægt, hvis denne modtager folkepension.«

3. § 44 ophæves og i stedet indsættes:

»§ 44. Pension tilkendt efter § 14, stk. 1-3, og invaliditetsydelse tilkendt efter § 21, stk. 1, 1. pkt., kan ikke frakendes, og der kan ikke ske overflytning til en lavere pensionsform, jf. dog stk. 4.

2) hvis den personlige arbejdsindtægt for en pensionist, der har fået tilkendt pension efter § 14, stk. 1 og 2 og stk. 3, nr. 1 og 2, vedvarende overstiger et beløb svarende til det dobbelte af grundbeløbet, jf. dog § 15, stk. 3, eller

3) hvis betingelserne for pension efter § 14, stk. 3, nr. 2 og 3, i øvrigt ikke længere er opfyldt. Tilsvarende gælder for bistands- og plejetillæg og invaliditetsydelse, jf. § 16 og § 21.

Stk. 2. Pensionen kan bevares i indtil 3 måneder efter det tidspunkt, fra hvilket frakendelse efter stk. 1 kan ske.

Stk. 3. Pensionisten kan selv rejse sag om frakendelse eller ændring af pension.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen skal tilkende højere pension, hvis der er sket en væsentlig forringelse af erhvervsevnen, jf. § 15.

Stk. 3. Bistands- og plejetillæg tilkendt efter § 16 og invaliditetsydelse tilkendt efter § 21, stk. 1, 2. pkt., skal frakendes, hvis betingelserne for at modtage ydelserne ikke længere er opfyldt.

Stk. 4. Kommunalbestyrelsen kan frakende ydelser eller overflytte ydelsesmodtageren til en lavere pension, jf. stk. 1, efter anmodning fra modtageren, medmindre det vurderes at være til skade for pågældende.

§ 44 a. Kommunalbestyrelsen skal træffe afgørelse om, at retten til pension tilkendt efter § 14, stk. 1-3, gøres hvilende for pensionister under 60 år, hvis indtægten ved personligt arbejde forventes vedvarende at overstige det dobbelte af grundbeløbet, jf. dog § 15, stk. 3, og for pensionister, som anmoder herom.

Stk. 2. Afgørelser efter stk. 1 har virkning indtil pensionsudbetalingen genoptages, jf. stk. 4, eller indtil personen når folkepensionsalderen.

Stk. 3. Pensionen udbetales indtil udgangen af den måned, hvori kommunalbestyrelsen har truffet afgørelse om at gøre retten til pensionen hvilende.

Stk. 4. Pensionsudbetalingen genoptages efter anmodning fra borgeren, jf. dog stk. 1, og tidligst med virkning fra den 1. i måneden efter anmodningen.«

4. I § 49, stk. 2, ændres »og 44 og § 54, stk. 3 og 4,« til: », 44, 44 a og § 54, stk. 3,«.

§ 49. Afgørelser efter denne lov kan påklages efter reglerne i kapitel 10 i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. Afgørelser efter §§ 13-15, 21, 24 og 44 og § 54, stk. 3 og 4, kan påklages til beskæftigelsesankenævnet, jf. kapitel 8 i lov om ansvaret for og styringen af den aktive beskæftigelsesindsats. Klager behandles efter reglerne i kapitel 10 i

lov om retssikkerhed og administration
på det sociale område.

§ 54. ...

Stk. 4. Kommunalbestyrelsen kan bestemme, at sagen bortfalder, eller at ydelsen inddrages i de tilfælde, hvor en person ikke medvirker til de nødvendige undersøgelser, jf. kapitel 3 a i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, optræning eller andre foranstaltninger, der må antages mere varigt at kunne forbedre erhvervsevnen væsentligt.

5. § 54, stk. 3, ophæves.

Stk. 4 bliver herefter stk. 3.